

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

1/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019
Printdatum: 18.06.2019

RUBRIEK 1: IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN VAN DE VENNOOTSCHAP/ONDERNEMING

1.1 Productidentificatie

Handelsnaam SONATA
Productcode (UVP) 80900007

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Gebruik Fungicide

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Leverancier Bayer CropScience SA-NV
Energieweg 1
Postbus 231
3640 AE Mijdrecht
Nederland

Telefoon +31(0)297-280 358

Telefax +31(0)297-280 299

Verantwoordelijke afdeling Email: NL.CustomerServices@bayer.com

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

Bij vergiftiging Uitsluitend bestemd voor prof. hulpverleners
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC)
+31(0)30-274 8888

In overige gevallen Bayer AG, Crop Science Division
+31(0)6-553 724 90

RUBRIEK 2: IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Indeling volgens Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, en navolgende wijzigingen.

Niet ingedeeld; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

2.2 Etiketteringselementen

Etikettering zoals door het College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB) is voorgeschreven gebaseerd op de nationale wetgeving op basis van data geleverd door de fabrikant.

Gevarenetikettering voor levering en gebruik verplicht.

Gevarenaanduidingen

EUH401 Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor de menselijke gezondheid en het milieu te voorkomen.

SP 1 Zorg ervoor dat u met het product of zijn verpakking geen water verontreinigt.

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

2/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019
Printdatum: 18.06.2019

2.3 Andere gevaren

Micro-organismen kunnen eventueel sensibiliserende reacties provoceren.

RUBRIEK 3: SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

3.2 Mengsels

Chemische omschrijving

Suspensie concentraat (SC)
Bacillus pumilus QST2808, $\geq 1.0E+09$ CFU/g

Gevaarlijke bestanddelen

Gevarenaanduidingen volgens Verordening (EG) Nr. 1272/2008

Naam	CAS-Nr. / EG-Nr. / REACH Reg. No.	Indeling	Conc. [%]
		VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008	
BACILLUS PUMILUS STRAIN QST2808			

Nadere informatie

Voor de volledige text van H-zinnen zoals vermeld in deze rubriek, zie rubriek 16.

RUBRIEK 4: EERSTEHULPMAATREGELEN

4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Algemeen advies	Buiten de gevaarlijke zone brengen. Ligging en vervoer van het slachtoffer in stabiele zijligging. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken en veilig verwijderen.
Inademing	In de frisse lucht brengen. Slachtoffer warm en rustig houden. Onmiddellijk een arts of gifinformatiecentrum waarschuwen.
Aanraking met de huid	Met veel water en zeep afwassen, indien voor handen, met veel polyethyleenglykol 400. Vervolgens reinigen met water. Indien symptomen aanhouden, een arts raadplegen.
Aanraking met de ogen	Onmiddellijk spoelen met veel water, ook onder de oogleden, gedurende tenminste 15 minuten. Eventueel aanwezige contactlenzen pas na 5 minuten verwijderen. Daarna de oogspoeling weer voortzetten. Medische hulp inroepen als irritatie optreedt en aanhoudt.
Inslikken	Mond spoelen. GEEN braken opwekken. Onmiddellijk een arts of gifinformatiecentrum waarschuwen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Verschijnselen Tot nu toe zijn geen symptomen bekend.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Behandeling Symptomatisch behandelen. Alleen binnen 2 uur na opname van een grote hoeveelheid door de mond een maagspoeling doorvoeren. In alle gevallen is toedienen van actief kool (norit) met natriumsulfaat aanbevolen. Een specifiek tegengif is niet bekend.

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

3/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019

Printdatum: 18.06.2019

RUBRIEK 5: BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1 Blusmiddelen

Geschikt Gebruik waternevel, alcoholbestendig schuim, droogpoeder, of kooldioxide.

Niet geschikt Niets bekend.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt Bij brand ontstaan gevaarlijke dampen.

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden Bij brand een persluchtmasker dragen.

Verdere informatie Gebruik geschikte blusmiddelen voor materiaal dat brandstof levert. Wegblijven van rookdampen. De brand met de wind mee bestrijden. Gesloten containers in de buurt van de brand afkoelen met waternevel. Voorkom wegvloeien van bluswater in riool of waterloop.

RUBRIEK 6: MAATREGELEN BIJ HET ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

Voorzorgsmaatregelen Niet bevoegde personen op afstand houden. De gevarezone isoleren. Vermijd contact met gemorst produkt of verontreinigde oppervlakken.

6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen Niet in oppervlaktewater, riolering en grondwater laten terechtkomen. Oppervlakte- of grondwater niet verontreinigen bij het reinigen van apparatuur of bij het verwijderen van afval, met inbegrip van het spoelwater van de apparatuur. Dit product gebruiken zoals op het etiket aangegeven.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Reinigingsmethoden Opnemen in inert absorberend materiaal (b.v. zand, kiezelgur, zuurbindingmiddel, universeel bindingmiddel, zaagsel). De stof opnemen en overbrengen in goed gesloten vaten voorzien van het juiste etiket. Verontreinigde voorwerpen en vloeren overeenkomstig de milieuvorschriften grondig reinigen.

Aanvullend advies Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken. Indien product per ongeluk gemorst wordt, zorg ervoor dat het materiaal niet in de bodem, het water of de riolering terecht komt.

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

4/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019
Printdatum: 18.06.2019

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken	Informatie over veilige omgang zie rubriek 7. Informatie over persoonlijke beschermende uitrusting zie rubriek 8. Informatie over afvalverwijdering zie rubriek 13.
---	---

RUBRIEK 7: HANTERING EN OPSLAG

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Advies voor veilige hantering	Zorg voor voldoende ventilatie. De container gebruiken en openen zonder te morsen.
Hygiënische maatregelen	Verwijder persoonlijke beschermingsmiddelen meteen na gebruik van het product. Verontreinigde kleding direct uittrekken en alleen na grondige reiniging weer gebruiken. Handen grondig wassen met water en zeep na gebruik en voor het eten, drinken, kauwgom kauwen, roken, gebruik van het toilet of het opbrengen van cosmetica.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Eisen aan opslagruimten en containers	Op een koele, droge plaats bewaren om kruisbesmetting met andere gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, voedsel en diervoeder te vermijden. Bewaren in de originele verpakking buiten bereik van kinderen bij voorkeur in een afgesloten ruimte.
Geschikte materialen	HDPE (polyethyleen high density)
7.3 Specifiek eindgebruik	Zie de aanwijzingen op het etiket.

RUBRIEK 8: MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1 Controleparameters

Geen officiële grenswaarden bekend.

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bij normale omgang met en gebruik van dit product de aanwijzingen op het etiket volgen. In alle andere gevallen volgende persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.

Bescherming van de ademhalingswegen	Persoonlijke adembescherming is niet vereist bij de te verwachten blootstelling. Adembescherming behoort alleen gebruikt te worden ter beheersing van een restrisiko bij activiteiten van korte duur, nadat alle stappen om blootstelling ter plekke te beperken zijn genomen, zoals afsluiting en/of plaatselijke luchtafzuiging. De aanwijzingen van de fabrikant voor gebruik en onderhoud van het ademhalingsstoestel altijd nauwkeurig aanhouden.
Bescherming van de handen	Handschoenen wassen indien verontreinigd. Gooi weg indien stuk, vervuild aan de binnenzijde of wanneer verontreiniging aan de buitenzijde niet kan worden verwijderd. Was handen vaak en altijd voor eten, drinken, roken en gebruik van het toilet. Neem de voorschriften in acht over doorlaatbaarheid en doordrenkingstijd, zoals aangeleverd door de leverancier van de

SONATAVersie 2 / NL
102000028244

5/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019

Printdatum: 18.06.2019

	handschoenen. Houd ook rekening met specifieke plaatselijke gebruiksomstandigheden, zoals gevaar voor insnijdingen, slijtage en aanrakingstijd. Permeabiliteitsnelheid > 480 min Handschoendikte > 0,4 mm Richtlijn Beschermhandschoenen volgens EN 374.
Bescherming van de ogen	Veiligheidsbril dragen (volgens EN166, toepassingsgebied = 5 of gelijkwaardig).
Huid- en lichaamsbescherming	Standaard overalls met beschermingspak categorie 3 type 5 dragen. Waar mogelijk kleding in twee lagen dragen: Onder het beschermende pak een overall van polyester/katoen of alleen katoen dragen. Overalls regelmatig professioneel laten reinigen. Als er een risico op significante blootstelling bestaat, overweeg dan een pak dat meer bescherming biedt.
Algemene beschermingsmaatregelen	De nodige persoonlijke beschermingsuitrusting gebruiken. Volg de aanwijzingen van de producent voor het schoonmaken/onderhouden van persoonlijke beschermingsmiddelen. Als er geen specifieke instructies zijn, gebruik afwasmiddel en warm/ lauw water. Persoonlijke beschermingsmiddelen van het andere wasgoed gescheiden houden en gescheiden wassen.

Veiligheidsaanbevelingen bij herbetreding

Na een gewas- of ruimtebehandeling uitsluitend herbetreden nadat de spuitvloeistof is opgedroogd en er in kassen gedurende 2 uur geventileerd is. Werkzaamheden kunnen vervolgens worden uitgevoerd zonder gebruik van beschermende maatregelen.

RUBRIEK 9: FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN**9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

Vorm	suspensie
Kleur	lichtbruin
Geur	zoet, naar aarde
Geurdrempelwaarde	Geen gegevens beschikbaar
pH	5,2 - 5,4 (100 %) (23 °C)
Kookpunt/kooktraject	>= 100 °C
Vlampunt	Geen gegevens beschikbaar
Minimum ontstekingsenergie	Niet van toepassing
Bovenste explosiegrens	Geen gegevens beschikbaar
Onderste explosiegrens	Geen gegevens beschikbaar
Dampspanning	Geen gegevens beschikbaar
Verdampingsnelheid	Geen gegevens beschikbaar
Relatieve dampdichtheid	Geen gegevens beschikbaar
Dichtheid	circa 1,030 g/cm ³ (20 °C)

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

6/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019
Printdatum: 18.06.2019

Oplosbaarheid in water	dispergeerbaar
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	Geen gegevens beschikbaar
Viscositeit, dynamisch	5 - 120 mPa.s (21 °C)
Explosiviteit	Niet van toepassing
9.2 Overige informatie	Verdere veiligheidsgerelateerde fysisch-chemische gegevens zijn niet bekend.

RUBRIEK 10: STABILITEIT EN REACTIVITEIT

10.1 Reactiviteit

Thermische ontleding Geen gegevens beschikbaar

10.2 Chemische stabiliteit Stabiël onder normale omstandigheden.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties Geen gevaarlijke reacties indien veiligheidsvoorschriften voor opslag en behandeling nageleefd worden.

10.4 Te vermijden omstandigheden Extreme temperaturen en direct zonlicht.

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen Geen gegevens beschikbaar

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten Gevaarlijke ontledingsproducten zijn niet te verwachten bij normaal gebruik.

RUBRIEK 11: TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

11.1 Informatie over toxicologische effecten

Acute orale toxiciteit LD50 (Rat) > 5.000 mg/kg

Acute toxiciteit bij inademing LC50 (Rat) 2,36 mg/l
Bepaald in de vorm van vloeibaar aerosol.
Hoogst haalbare concentratie.
Geen doden

Acute dermale toxiciteit LD50 (Konijn) > 5.050 mg/kg

Huidcorrosie/-irritatie Geen huidirritatie (Konijn)

Ernstig oogletsel/oogirritatie Geen oogirritatie (Konijn)

Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid Niet sensibiliserend. (Cavia)

Beoordeling van de mutageniteit

Bacillus Pumilus: Test niet vereist voor micro-organismen.

Beoordeling carcinogeniteit

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

7/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019

Printdatum: 18.06.2019

Bacillus Pumilus: Test niet vereist voor micro-organismen.

Beoordeling reproductietoxiciteit

Bacillus Pumilus: Test niet vereist voor micro-organismen.

Beoordeling van de ontwikkelingstoxiciteit

Bacillus Pumilus: Test niet vereist voor micro-organismen.

Verdere informatie

Onderzoek naar de acute toxiciteit is vanuit soortgelijke formulering(en) overbrugd.

RUBRIEK 12: ECOLOGISCHE INFORMATIE

12.1 Toxiciteit

Toxiciteit voor vissen LC50 (Oncorhynchus mykiss (regenboogforel)) 2,430 mg/l
Blootstellingstijd: 30 d
De gegevens over de ecologie hebben betrekking op de werkzame stof.

Toxiciteit voor ongewervelde waterdieren EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)) 58 mg/l
Blootstellingstijd: 21 d
De gegevens over de ecologie hebben betrekking op de werkzame stof.

Toxiciteit voor waterplanten EC50 (Algen) > 100 mg/l
Blootstellingstijd: 72 h
De gegevens over de ecologie hebben betrekking op de werkzame stof.

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Biologische afbreekbaarheid Evaluatie van de biologische afbreekbaarheid is niet relevant voor micro-organismen.

12.3 Bioaccumulatie

Bioaccumulatie Evaluatie van de biologische afbreekbaarheid is niet relevant voor micro-organismen.

12.4 Mobiliteit in de bodem

Mobiliteit in de bodem Evaluatie van de mobiliteit in de bodem is niet relevant voor micro-organismen.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

PBT- en zPzB-beoordeling Evaluatie van PBT/zPzB eigenschappen is niet relevant voor micro-organismen.

12.6 Andere schadelijke effecten

Aanvullende ecologische informatie Meer gegevens over ecologie zijn niet beschikbaar.

RUBRIEK 13: INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

8/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019

Printdatum: 18.06.2019

Product	Gebruik het totale product volgens de aanwijzingen op het etiket. Indien nodig, niet gebruikt restproduct verwijderen volgens de aanwijzingen op het etiket van de container en in overeenstemming met de plaatselijke richtlijnen. Verwijder restproducten nooit via een afvoer binnen of buiten.
Verontreinigde verpakking	Raadpleeg de nationale en lokale wetgeving voor geschikte containerverwijdering. Volg de aanwijzingen op het etiket en/of het technisch informatieblad.

RUBRIEK 14: INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Volgens ADN/ADR/RID/IMDG/IATA niet als gevaarlijk goed geklassificeerd.

Deze classificatie geldt in principe niet voor vervoer per tankschip over binnenwater. Meer informatie hierover kan bij de producent aangevraagd worden.

14.1 – 14.5 vervalt

14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

Zie rubriek 6 tot 8 van dit veiligheidsinformatieblad.

14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL en de IBC-code

Geen transport in bulk overeenkomstig de IBC-code.

RUBRIEK 15: REGELGEVING

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

Verdere informatie

WHO-classificatie: U (Acuut gevaar bij normaal gebruik onwaarschijnlijk)

Toelatingsnummer CTGB 15871 N

RUBRIEK 16: OVERIGE INFORMATIE

Afkortingen en acroniemen

ADN	Europese overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren
ADR	Europese overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg
ATE	Inschatting acute giftigheid
CAS-Nr.	Chemisch abstract service nummer
Conc.	Concentratie
EG-Nr.	Europese Gemeenschap nummer
ECx	Effectieve concentratie naar x %
EINECS	Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen
ELINCS	Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan
EN	Europese Norm

SONATA

Versie 2 / NL
102000028244

9/9

Herzieningsdatum: 18.06.2019
Printdatum: 18.06.2019

EU	Europese Unie
IATA	International Air Transport Association
IBC	International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk (IBC Code)
ICx	Inhibitie concentratie van x%
IMDG	International Maritime Dangerous Goods
LCx	Lethale concentratie van x%
LDx	Lethale dosis van x%
LOEC/LOEL	Laagst geobserveerde effectconcentratie/ effectniveau
MARPOL	MARPOL: International Convention for the prevention of marine pollution from ships
N.O.S.	Not otherwise specified
NOEC/NOEL	Concentratie/niveau waarbij er geen waargenomen effecten zijn
OECD	Organisatie voor Economische samenwerking en Ontwikkeling
RID	Reglement betreffende het internationale spoorwegvervoer van gevaarlijke goederen
TWA	Tijdgewogen gemiddelde
UN	Verenigde Naties
WHO	Wereld gezondheidsorganisatie

De gegevens in dit veiligheidsinformatieblad voldoen aan de eisen gesteld in de Verordening (EU) Nr. 1907/2006 en de Wijziging (EU) Nr. 2015/830 (en eventuele navolgende wijzigingen) van Verordening (EU) Nr. 1907/2006. Dit veiligheidsinformatieblad is een aanvulling op en geen vervanging van de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant. De gegevens erin berusten op kennis beschikbaar ten tijde van het opstellen van dit informatieblad op de aangegeven datum. Gebruikers worden verder opmerkelijk gemaakt op gevaren bij gebruik voor niet bedoelde toepassingen voor dit product. De vereiste gegevens voldoen aan de geldige EG-wetgeving. Verdergaande nationale eisen dienen ook in acht genomen te worden.

Reden voor herziening: De volgende rubrieken werden herzien: Rubriek 2: Identificatie van de gevaren. Rubriek 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming. Rubriek 11: Toxicologische informatie betreffende STOT (doelorgaan toxiciteit) en CMR (kankerverwekkendheid, mutageniteit en voortplantingstoxiciteit).

Wijzigingen aangebracht na het verschijnen van de vorige uitgave zijn gemarkeerd in de kantlijn. Deze uitgave vervangt alle vorige uitgaven.